

Op elke 1^e maandag van de maand is er een hobbyavond in De Reenske Compagnie aan de Tak van Poortvlietstraat 361 te Hoogezand. **Aanvang is om 19.30 uur.**

De komende hobbyavond is op: maandag 5 september 2005

Deze avond zullen we beginnen met een 'zeer' korte ledenvergadering omdat als alles mee zit we een nieuw bestuurslid kunnen kiezen, zodat we weer op de gewenste 5 personen zitten.

Hierna zal Pieter Medema beelden laten zien van zijn geboorte eiland Aruba. Een klein beetje boven water maar hoofdzakelijk onderwater. Zowel foto's als video's van tijdens het snorkelen en duiken. Veel vissen, koralen en lagere dieren zullen te zien zijn.

Tot ziens op de hobbyavond!

Van de voorzitter

Het nieuwe seizoen staat weer op het punt van beginnen, en we hebben weer een aantal mooie en boeiende verenigingsavonden voor de boeg. We hopen dat dit jaar weer net zo verloopt als vorig jaar, want dat was toch best wel geslaagd!

Op de eerste hobbyavond zullen we een korte ledenvergadering inlassen voor het kiezen van een bestuurslid. Denk je "dat lijkt mij ook wel wat" dan kun je je nog als kandidaat opgeven bij het bestuur tot 15 min voor aanvang van de vergadering.

Voor de rest van het seizoen hebben we weer diverse sprekers kunnen vastleggen met lezingen over heel verschillende onderdelen van onze hobby, zie hiervoor de indeling van dit seizoen verderop in dit boekje.

Ik hoop dat iedereen een fijne en plezierige vakantie heeft gehad, en verwacht dus ook de nodige bruine gezichten op de hobbyavond te zullen zien. Degenen die in Nederland zijn gebleven zullen wel uit de toon vallen, want veel zon hebben we in de vakantie hier niet gehad. Ik zelf heb in september nog een vakantie tegoed, dus pas bruin op de hobbyavond van oktober.

Greet en ik zijn bezig met plannen voor een groter aquarium voor onze Kongo-vriendjes, helaas voor hun is het nog niet zo ver maar het wordt wel hoog tijd want de steatocranussen doen verschrikkelijk hun best om het huidige aquarium te over bevolken met hun jongen,

maar ze moeten het nog maar even redden zo, en ik hoop dat dit voorlopig het laatste nestje is geweest.

Over nestjes gesproken: lees ook het kweekverslag van Marleen eens, toch leuk dat dit binnen de vereniging allemaal afspeelt.

Nico

Terugblik op de barbecue

Een grote groep (ruim 20 mensen) was dit keer afgekomen op de jaarlijkse barbecue. Een gezellige club. Ook dit maal mochten we weer gebruik maken van de prachtige locatie op het Achterdiep te Sappemeer. Het woonadres van de voorzitter en zijn vrouw, Nico en Greet Bulthuis.

Het was niet optimaal barbecueweer te noemen, maar het was voornamelijk droog en in de garage was het aangenaam vertoeven.

De mensen van de voorbereiding hadden goed hun best gedaan. Er was prima vlees ingekocht, geen heel varken maar een sortering van allerlei soorten naar ieder zijn/haar smaak. Er stonden mooi opgemaakte salades op tafel, iedereen kon drinken wat ie wilde en zich desgewenst naar hartelust bezatten. Dat laatste leek mij niet nodig omdat het gewoon een hele gezellige en geslaagde avond was, maar de mogelijkheid kan er maar zijn.

Natuurlijk waren er ook mensen die minder dol waren op één of meer van onderstaande dingen: groene paprika, gele paprika, tomaat, olijven, uitjes, augurk, komkommer, vis, vlees, sausjes, kruidenboter, stokbrood of op een bepaald soort fruit als voorbeeld ANANAS (of was dat er niet?).

In ieder geval heb ik iedereen heerlijk zien smullen, dus waren er ook mensen die deze dingen juist wel lekker vonden.

Ik hoop dat iedereen net zo lekker gegeten heeft als ik, en dat er volgend jaar weer een net zo gezellige barbecue georganiseerd zal worden als deze keer.

Marleen

Nieuwe seizoen 2005-2006

5 September	korte ledenvergadering lezing door Pieter Medema over Aruba
3 Oktober	(onder voorbehoud) lezing over

	speciaalaquaria
7 November	lezing door Jos Hoedeman ‘Gouden vingers’
12 December	lezing door Wim Tomey ‘Wildvang tot nakweek’
2 Januari	uitslag huiskeuring door Henk Koolwaaij
6 Februari	Jaarvergadering en bingo
6 Maart	: (onder voorbehoud) Nanne de Vos ‘Een stukje Mexico onder water’
3 April	lezing door Dhr. Brokke ‘Een waterplas in de tuin’
1 Mei	(onder voorbehoud) door Jan Harbers, zeewaterlezing
Juni	excursie?

Hiermee denken we voor een ieder een aantal heel gezellige en leerzame avonden te hebben samengesteld.

Mocht U ideeën hebben om de avonden te vullen met wat U mooi vindt neem dan contact op met het bestuur. U kunt de namen voorin het boekje vinden

Vervolg van “Biografie van een aquarium liefhebber” (boekje juni 2005)

Ook het kweken is een hobby, geld verdienen kun je er nauwelijks mee. En als je eens wat geld beurt dan kan dat afgezet worden tegen b.v. stroomkosten in de aquariumkamer. Belangrijk is tevens dat je vooraf moet bedenken of je wel wilt kweken met soorten, die je moeilijk weer kwijt kunt. Zelf heb ik dat bijvoorbeeld ondervonden met de zebracichlide, een vis met zo'n goede broedzorg dat er vele jongen groot worden.

Tegenwoordig kweek ik slechts met een tweetal aquaria op een hobbykamer. En ik kweek met vissen, die in mijn gezelschapsbak rondzwemmen. Succesvolle kweekjes heb ik tot dusver gehad met de regenboogvis *Melanotaenia praecox* en de *Nannostomus beckfordi*. De koraalplaty's kunnen zich, als levendbarende, in mijn showbak in de kamer gemakkelijk voort planten. Op dit moment doe ik kweekpogingen met *Anomalochromis thomasi* en *Ancistrus dolichopterus*.

Gezelschaps- of speciaalaquaria?

In de huiskamer heb ik altijd een gezelschapsbak gehad. Ik hou van plantjes en als het groeperen er van leidt tot een levend schilderij dan is het aquarium voor mij een sieraad in de kamer. Alle andere soorten aquaria zijn esthetisch gezien vaak minder mooi. Maak van een bult stenen of kienhout maar eens een fraai geheel! Er zijn kunstenaars die hierin slagen! Heel veel liefhebbers gaan van een plantenbak over naar een speciaalaquarium. De reden is vaak dat de planten het niet doen. In een speciaalbak hoef je meestal maar 1 of 2 plantensoorten houden en zelfs dat is voor sommigen al moeilijk. Ik kan mij best voorstellen dat sommige aquarianen “verliefd” zijn op bepaalde vissoorten, waarvoor dan een aparte biotoop wordt gemaakt. Degene, die echter denkt dat een aquarium zonder plantjes makkelijker is, zal dikwijls bedrogen uitkomen. Want vaak ontbreekt aldaar een biologisch evenwicht en de problemen (b.v. blauwe algen) zullen zich spoedig aandienen.

Inmiddels heb ik zo'n 30 jaar ervaring met een gezelschapsaquarium. In al die jaren heb ik wat afgeprutst! Aanzuren van het aquariumwater met turf of met water uit een ven. Zelfs zoutzuur en andere zuren (fosforzuur) heb ik uitgeprobeerd. Uit Limburg kwam destijds het bericht dat veel resultaat werd geboekt met EDTA in combinatie met ijzermest. Tevens werd geëxperimenteerd (niet door mij) met kation- /anionfilters en met osmose-apparatuur. Ook toen was reeds bekend dat Ph en KH belangrijke factoren waren voor de gezondheid van een plantenbak. Het probleem was alleen hoe kreeg je de juiste Ph- en KH-waarden? En nog belangrijker en nog moeilijker, hoe houdt je de juiste waarden constant? Destijds was er een zeer deskundig lid, hij was zelfs bij de landelijke huiskeuring in de prijzen gevallen, die de methode hanteerde van aanzuren met turf (granulaat) en na het afzuigen van het bodemvuil het afgehevelde water via een theedoek weer terug in de bak te doen. En deze methode moest zolang herhaald worden dat er een Ph van 7 en een KH van 3 was bereikt. Wat ik mij nog herinner was dat het niet mee viel om de genoemde waarden te bereiken en dat je op de lange duur toch problemen kreeg, o.a. te zwaar belaste aquariumwater (onvoldoende plantengroei). Belangrijk is dat de planten moeten groeien, stilstand in de groei betekent toekomstige problemen als er niet wordt ingegrepen. Wees dus blij als er moet worden getopt of worden uitgedund!

Onderwatertuin

Een gezelschapsaquarium wordt wel eens vergeleken met een onderwatertuin. De ideeën over een dergelijk tuintje zijn tegenwoordig praktisch nog dezelfde als vroeger. Veel variatie in soorten, verschillende bladvormen en kleuren moesten ook toen reeds te zien zijn. Ik denk dat 20 tot 30 jaar geleden niemand in staat was om zo'n plantenbak het hele jaar door in een optimale staat te houden. Nu hoor je dan ook dat de vroegere kampioenen hun bak vlak voor de keuring gingen inrichten.

Water verversen

Na een aantal jaren kreeg ik in de gaten dat waterverversing, veel waterplanten en niet te veel licht, belangrijke factoren waren voor een mooie plantenbak. Zorgen dus dat alle planten gaan groeien. Dit betekende wel dat ik elke week water moest gaan verversen. Op zich niet zo erg als je daarvoor een slang gebruikt voor de afvoer van belaste aquariumwater en toevoer van warm geiserwater, maar het moest wel steeds gebeuren. Dit betekende dus dat leidingwater ook goed water is voor de aquariumplanten. Tevens kan de conclusie worden getrokken dat een aquarium uit zichzelf nooit biologisch in evenwicht zal komen. Overigens wat is biologisch evenwicht? Ook in de natuur is aanvoer van nieuw water, hetzij uit de grond (bronwater) of uit de lucht (regen) belangrijk voor de planten. Uit de grond komt zelfs dikwijls ijzerhoudend water (ijzermest voor de planten dus!).

Voortdurend ingrijpen blijft dus noodzakelijk om een mooi plantenbestand te krijgen. We weten allemaal dat planten populair gezegd koolzuur (CO₂) opnemen en zuurstof afgeven. Vissen geven koolzuur af en nemen zuurstof op. Dit zou een perfecte kringloop kunnen opleveren als we de juiste hoeveelheden in het aquarium gingen houden. Toch is dit niet mogelijk. Planten hebben bijna altijd koolzuurgebrek en vissen hebben gebrek aan zuurstof als we er te veel van in de bak doen. Een onderwatertuin bevat zoveel planten – in de natuur zul je dat nooit tegen komen – dat gebrek aan CO₂ nooit voorkomen kan worden. Moeten we dan het aantal planten verlagen en dus afscheid nemen van de onderwatertuin?

Een fout, die we wellicht ook maken is de hoeveelheid zgn. moerasplanten in de bak. We stoppen planten onder water, die daar niet horen. Ze krijgen zelfs andere bladvormen. Ongetwijfeld zullen ze in het aquarium anders functioneren dan echte waterplanten. Wordt hierdoor het houden van een mooie bak ook moeilijker? Anderzijds, hoe maak je een esthetisch mooi aquarium zonder moerasplanten? Zelf vind ik een vol beplante aquarium (met moerasplanten) nog steeds erg mooi. Met de huidige hulpmiddelen zijn we in staat om dat te verwezenlijken. En net als in de natuur, we moeten zorgen voor afvoer van belaste water en aanvoer van gezond water.

Eigenlijk is mijn manier van aquarium houden nog dezelfde als van 25 jaar geleden. Ik ververs nog steeds veel en regelmatig water. Ik hou de lichtevoelheid goed in de gaten en zorg voor voldoende waterplanten. De laatste jaren voeg ik CO₂ toe aan het aquariumwater en dat bevalt mij uitstekend. Het aquarium houden is hierdoor een stuk gemakkelijker geworden. Ik heb de bak het gehele jaar door in een prima conditie en dat kon ik vroeger niet altijd zeggen.

Mijn geheim

Mijn manier van het houden van een gezelschapsaquarium heb ik nooit onder stoelen en tafels gestoken. Ik heb dus geen geheimen. Ik wil juist graag dat anderen ook kunnen genieten van een

mooie bak. En dat anderen mij bij de keuring voorbij zouden gaan, interesseert mij geen biet. Mijn voldoening is veel groter als ik zie dat mijn adviezen bij een liefhebber resultaat hebben gehad. Toch zie ik nog te weinig mooie bakken. Hoe zou dat toch komen? Ik weet dat lezen en ook luisteren soms moeilijk is. De methode, die ik hieronder nogmaals op een rijtje heb gezet, heb ik meerdere keren publiekelijk gemaakt. Ook nu hoop ik dat liefhebbers mijn manier van aquarium houden eens uit proberen en resultaat zullen boeken. Soms hoor ik dat een aquarium zoveel geld kost en zoveel werk vergt. Een hobby kost inderdaad altijd geld. Deze hobby kost minder geld als het op de juiste manier wordt beoefend. Als de planten goed groeien en de vissen blijven gezond, hoeven er niet steeds nieuwe te worden gekocht. Als er problemen zijn, koop dan geen chemische middeltjes maar probeer het met een biologische oplossing. Deze hobby kost ook tijd. Maar als iemand zegt dat hij er geen tijd meer voor heeft, dan zet ik hierbij grote vraagtekens. In de zomer ben je meer buiten dan in de winter, je kijkt ook minder naar het aquarium. Toch weet je dat het normale onderhoud door moet gaan. Als je b.v. de hele zomer niet thuis bent en er geen deugdelijke verzorging kan plaats vinden, wordt het heel moeilijk om de bak weer in goede conditie te krijgen. (Lees verder op pagina 8)

Hoe houdt je een mooie gezelschapsbak?

1. *Veel planten en niet te veel vis;*
Planten verbruiken schadelijke afvalstoffen en zorgen voor zuurstof in het aquarium.
2. *Gemiddeld 2 TL buizen verlichting; beginnen met 1 buis, in de loop van de dag meerdere buizen en weer eindigen met 1 buis;*
In de regel krijgen de planten te veel licht; in de natuur schijnt de zon bepaalde uren van de dag volop, maar de hoeveelheid wordt langzaam opgebouwd en afgebouwd;
3. *CO₂ toevoegen gedurende een aantal uren per dag (in de middaguren);*
In de nacht wordt CO₂ van nature opgebouwd en wordt in de ochtend door de planten opgenomen; 's middags ontstaat er meestal een gebrek. In de avond en in de nacht is er geen CO₂ nodig (aan sommige planten is de slaapstand te zien en dan is er geen voedsel, o.a. CO₂, nodig); de ervaring moet leren hoeveel CO₂ exact toegediend moet worden;
4. *1 keer per maand, driekwart gedeelte van het aquariumwater verversen; als er te veel blauwe algen zichtbaar zijn, dan meer of vaker verversen; als de plantenkoppen geel worden een beetje ijzermest toevoegen;*
Als een vlies op het water zichtbaar wordt en/of aan de oppervlakte blauwe algen verschijnen, dan is het water niet meer van een goede kwaliteit en zullen de planten niet meer goed groeien; ook de vissen zullen je voor vers water zeer dankbaar zijn;
5. *Drijfplanten mogen niet ontbreken;*
Drijfplanten vormen een goede aanvulling op de overige waterplanten in de bak. Te samen en door hun snelle groei zorgen ze voor spoedige verwijdering van afvalstoffen.

Is aquarium houden arbeidsintensief?

Water verversen doe ik 1 keer in de maand. De vissen worden meestal 1 keer per dag gevoerd. De bodem afzuigen doe ik alleen als er te veel bodemvuil ligt of er ligt te veel grind tegen de voorruit. Dikwijls wordt er 1 keer in de 14 dagen afgezogen. Voorafgaande aan het afhevelen wordt de voorruit dikwijls schoongemaakt. Planten toppen of inkorten hangt af van de groeisnelheid. Ik laat de planten altijd goed uitgroeien. Sommige planten krijgen alleen mooie koppen als ze de kans krijgen om te groeien. Als b.v. de ambulia niet langs de oppervlakte kan groeien, zal hij nooit mooie koppen krijgen (hij krijgt dan niet de kans om lekker uit te groeien). Duidelijk is dat snelle groeiers vaker getopt of ingekort moeten worden. Er zijn planten, die niet boven het wateroppervlak mogen uitgroeien, omdat ze dan een andere bladvorm krijgen (b.v. vaantjesplant), of hun onderste bladeren laten vallen. Dit zijn altijd moerasplanten, die dus niet zo snel groeien en die ongeveer 1 keer per maand getopt of ingekort moeten worden. Filters, die mechanisch werken, moeten ongeveer 1 keer per maand schoongemaakt worden. Biologische filters kunnen meestal wel een jaar draaien zonder een schoonmaakbeurt.

Bovenstaand lijstje overziend kun je toch niet zeggen, dat aquarium houden zo veel werk vergt. Wel belangrijk is dat de werkzaamheden tijdig en op een goede manier worden uitgevoerd. Immers, uitstel is vaak afstel! Maar als het (geringe) werk op de juiste wijze wordt gedaan, krijg je er veel plezier aan de hobby voor terug!!!

Toekomst

Niemand weet wat de toekomst zal brengen. Ik ben nu 62 jaar en ik hoop dat ik nog een tijdje met de hobby mag door gaan. Lichamelijk zwaar is de hobby niet. Bij het afhevelen moet je wel af en toe met emmers water sjouwen (grote verversing doe ik met een lange slang). Zoals ik mij nu voel kan ik nog een poosje met onze prachtige hobby doorgaan. Momenteel heb ik naast mijn 1 meter 50 bak, op een hobbykamer nog 2 aquaria van 80 cm staan. In deze kleine bakken ben ik meestal wat aan het kweken van vissen, die ik later meestal weer in de huiskamerbak zet, of overbreng in het aquarium in het verzorgingshuis Voor Anker. Dat aquarium mag ik sinds een jaar ook verzorgen. Binnen de vereniging heb ik mijn activiteiten op een lager pitje gezet, al wil ik iedereen die vragen heeft graag blijven helpen.

Tot besluit

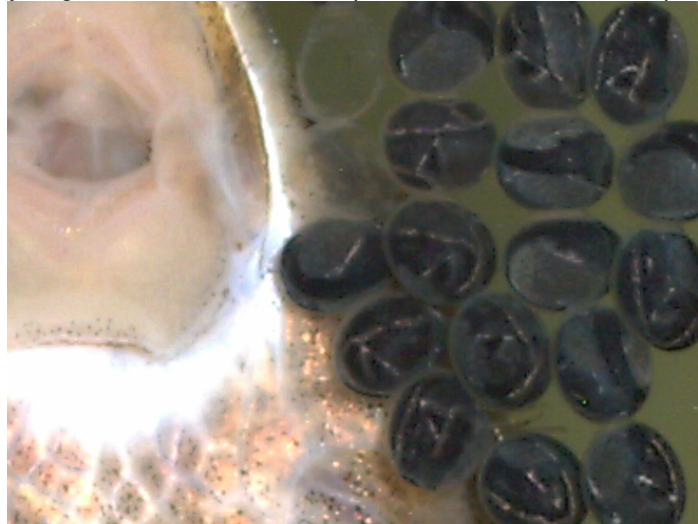
Ik speelde altijd al met de gedachte om mijn ervaringen met de hobby en de vereniging eens in ons blad te zetten. Ik denk dat ik vrij uitvoerig, hopelijk niet te uitgebreid, ben geweest. Toch ben ik er van overtuigd dat ik niet alles op papier heb gekregen. Wellicht schieten mij later nog enkele belangrijke of leuke zaken te binnen en in de toekomst zal ik ongetwijfeld nog wel wat weer beleven. In dat geval heb ik weer een reden om iets op te schrijven.

Hoogezand, maart 2005, Joop Oosterwold.

Kweken met *Sturisoma aureum*

In de bak van 2.85m x 0.70m x 0.70m hadden we vier *Sturisoma*'s zitten. Wel een beetje weinig vond Rolf. En hij had het er dan ook over om er nog een stuk of vier a vijf bij te kopen. Waarop ik reageerde met: "dan kweek ik er toch gewoon een paar bij". Ik wist namelijk dat ze al een keer eerder eieren afgezet hadden, maar deze werden opgegeten door de andere aquariumbewoners. Boven hadden we een kweekstelling staan, dus het was het proberen waard. Ik heb het vrouwtje en een mannetje uitgevangen en boven in een bak gezet. Dit was gewoon een kale bak van 1.00m x 0.40m x 0.40m, met wat hout er in en een pvc-buis waar ze dan eventueel de eieren in konden afzetten.

Ik had wel met mijn grote mond gezegd: "dat doe ik wel even", maar natuurlijk nooit verwacht dat het ook echt zou lukken, en zeker niet zo snel. Twee dagen later zei ik (eigenlijk als grapje): "even kijken of we al eieren hebben hoor". Tot mijn grote verbazing was het vrouwtje bezig met het afzetten van de eieren, en het mannetje lag achter haar. Gewoon op de bodem, net naast de pvc-buis.

Ik heb natuurlijk dolenthousiast gekeken hoe dat allemaal ging, en toen ze klaar waren heb ik de eieren proberen te tellen. Het mannetje bleef meteen op de eieren liggen, waardoor ik niet achter het precieze aantal kon komen. Maar het waren er rond de tachtig.

Nu eerst maar even op Internet, in boeken en bladen kijken hoe lang het duurt voordat de eieren uitkomen en hoe de jongen groot gebracht kunnen worden. Ik heb overal een beetje informatie vandaan kunnen halen.

De geadviseerde kweektemperatuur lag tussen de 26°C en 30°C. De eieren zouden na zes tot acht dagen uitkomen. De temperatuur bij ons in de bak was 27°C, dus ik ging er vanuit dat de eieren op 12-06-2005 zouden uitkomen. De eieren waren namelijk op zondag 05-06-2005 na 17.00 uur (om

17.00 uur was het licht aangegaan) afgezet. Op donderdag had ik alvast maar de bak afgesloten van het biologisch filter, omdat de jongen daar anders al snel in zouden verdwijnen. Ik plaatste een intern pompje in de bak die ik goed verpakt had in een dubbele laag panty (dat is het voordeel als je een vrouw bent, dan heb je dat soort dingen). Er waren nog zo'n zeventig eieren over gebleven, een paar waren beschimmeld en opgeruimd door het mannetje.

Toch vrijdagavond maar even kijken of er al iets uit één van de eieren gekomen was. En prompt lag daar voor het glas een heel klein zwart beestje die meteen al met zijn bek zat vastgezogen aan het glas. Die avond ben ik nog regelmatig gaan kijken, maar het bleef bij die ene. De volgende morgen natuurlijk weer meteen naar de bak toe gegaan. Pa Sturisoma lag nog steeds even trouw zoals hij de hele periode gedaan had, op zijn eieren met zijn vinnen te wapperen. De helft van de eieren waren nu ongeveer uit gekomen. In de loop van de dag kwamen de rest van de eieren ook uit, en zocht vaders weer zijn eigen weg. Beide ouders heb ik er gewoon bij gelaten. Ze doen hun eigen jongen niets, en het leek me wel handig omdat er zo nooit te veel voer zou blijven liggen.

Ja, bij dat hoofdstuk waren we nu ook beland, wanneer, wat en hoeveel geef ik ze te eten. De eerste drie dagen zouden de jongen op hun dooierzak teren, dus heb ik normaal gevoerd alleen voor de ouders. Inmiddels had ik ook twee zuurstofsteentjes (of eigenlijk houtjes) in de bak gehangen. De jongen zaten overal verspreid door de bak voornamelijk aan de zijruiten tussen de luchtbelletjes. Het moest wel voer zijn dat ik over de hele bak kon verspreiden. De derde dag heb ik tussen mijn vingers een voedertablet helemaal fijngewreven onder water. De tablet loste zover op dat er niets meer van te zien was. Alleen werd het water licht troebel. Een paar dagen later bevonden de jongen zich steeds meer op de bodem en kon je duidelijk waarnemen dat ze zelf waren begonnen met eten. De eerste dag nadat de eieren waren uitgekomen had ik twee dode larfjes gevonden, de tweede dag één en de derde dag weer twee. Maar toen de jongen eenmaal begonnen te eten leek dit probleem te stoppen. Overall las ik dat de jongen beslist algen nodig hadden omdat er anders een hoge sterfte onder de jongen zou zijn. Onze bak was nog hartstikke vers en dus geen algen te bekennen. Gelukkig lagen er nog wat bealgede stenen in de tuin die ik in de bak gelegd heb en steeds afwisselde om nieuwe algen te kweken.

Marleen.....Wordt vervolgd.

Te veel of te weinig licht in het aquarium

Er zijn nog steeds aquariumliefhebbers, zelfs sommige bondskeurmeesters, die te snel denken dat er te weinig licht boven een gezelschapsaquarium staat. Meestal is het juist andersom. Waterkwaliteit is minstens zo belangrijk. Als het water niet goed is, heb je al gauw te veel licht op de plantenbak. Bij goed water kun je de verlichting uitbreiden, doch pas op, ook weer niet te veel. Vroeger kreeg je bij de huiskeuring een hoog cijfer als je veel TL-buizen boven de bak had. Nu weet iedereen, ook het keuringsreglement, dat dit flauwekul is.

Men is vaak bang dat er te veel drijfplanten in het aquarium zitten, want deze nemen zo veel licht voor de planten weg!!!! Ik hoop dat u mij gelooft als ik u zeg dat deze drijvers juist zo belangrijk zijn. In een aquarium bevinden zich meestal te weinig echte waterplanten. De reden is meestal dat deze esthetisch minder fraai zijn dan moerasplanten. Drijfplanten zijn echte waterplanten, ze groeien snel en nemen daardoor veel afvalstoffen op uit het water. Het is uiteraard ook niet juist als de gehele wateroppervlakte bedekt is met drijvers en 1 TL-buis is ook te weinig als verlichting.

Vaak komt het voor dat sommige planten het doen en andere soorten het laten afweten. Vaak wordt dan weer gezegd dat het van te weinig licht komt. Volgens mij heeft dat meestal een andere oorzaak. Namelijk geen goeie waterkwaliteit voor de betreffende plantensoorten. Ga dus nooit de verlichting vermeerderen, want de problemen worden dikwijls groter dan ze al zijn.

Twee of drie buizen boven een gezelschapsaquarium is meestal voldoende. In de avond is 1 TL-buis voldoende (kijklicht). Gaat het dan fout dan licht dat vaak aan de kwaliteit van het water in combinatie met het planten bestand.

Over aquariumwater etc. heb ik al eens geschreven in ons hobbyblad. Zie in dit verband ook mijn artikel over de Redfield Ratio, of het artikel over dit onderwerp in Het Aquarium.

Joop Oosterwold.